

APLIKACE GDPR V PROSTŘEDÍ OBCÍ

Tereza Šamanová

GDPR školení pro obce – Pardubický kraj

5. 4. 2018

OBSAH

I. Zákonnost zpracování osobních údajů v prostředí obcí

Specificky: Souhlas se zpracováním osobních údajů

II. Práva subjektů údajů v prostředí obcí

III. Povinnosti obcí jako správců osobních údajů

Specificky: Pověřenec pro ochranu osobních údajů

IV. Časté situace ze života obcí:

1. *Personální praxe a výběrová řízení*
2. *Zveřejňování odměn zaměstnanců*
3. *Platba místních poplatků*
4. *Uzavírání majetkových transakcí a jejich zveřejňování*
5. *Zveřejňování informací na úředních deskách*
6. *Zveřejňování materiálů v souvislosti s jednáním orgánů obce*
7. *Zveřejňování informací na webu obce*
8. *Zveřejňování informací v místních periodických*
9. *Pořádání kulturních a společenských akcí*
10. *Činnost obecní knihovny*

I. ZÁKONNOST ZPRACOVÁNÍ

A K A D E M I E

GDPR

PRÁVNÍ TITULY ZPRACOVÁNÍ OÚ

- **Čl. 6 GDPR**

- Průmět zásady zákonnosti
- Správce musí mít pro zpracování aspoň jeden právní titul → časté souběhy
- Další zpracování

- **Plnění smlouvy**

- **Plnění právní povinnosti**

- **Ochrana životně důležitých zájmů subjektů údajů nebo jiné fyzické osoby**

- **Úkol prováděný ve veřejném zájmu nebo při výkonu veřejné moci**

- **Oprávněné zájmy příslušného správce anebo třetí strany**

- **Souhlas subjektu údajů**

- Vždy zákonné zpracování
- Kdy potřebujete souhlas? → Když nelze využít jiný právní titul.

SOUHLAS - ZÁSADY NOVÉ ÚPRAVY

- **Vyšší standardy pro souhlas než podle stávající úpravy →**
Souhlas je:
 - Jednoznačný (projev vůle)
 - Svobodný
 - Konkrétní
 - Informovaný
 - Oddělitelný → Oddělený
 - Aktivní (komisivní)
- **Jednoznačný projev vůle**
 - Psaný projev nebo jednoznačná akce → podpis listiny, dvojklik
 - Ne pasivní / konkludentní → Ne předvyplněná pole / tickboxy souhlasu

SOUHLAS - ZÁSADY NOVÉ ÚPRAVY

II

- **Svobodný**
 - Nákup služby nebo zboží nesmí být podmíněny udělením souhlasu
 - Nelze, pokud existuje (principiálně) nerovnovážený vztah →
 - Při výkonu úkolů a v rámci veřejné správy?
 - Při sjednávání pracovního poměru?
- **Konkrétní a informovaný**
 - Musí obsahovat identifikaci správce + zpracovatele + kategorie příjemců
 - Konkrétní účely zpracování
 - Konkrétní způsoby zpracování
 - Konkrétní zpracovávané OÚ
 - Konkrétní období zpracování
 - Poučení / informaci o právu souhlas odvolat

SOUHLAS - ZÁSADY NOVÉ ÚPRAVY

- **Oddělitelný**
 - Oddělený od jiných podmínek uživatelské smlouvy nebo VOP
→ minimálně zvláštní ujednání
 - Jednoznačně a srozumitelně (např. graficky, typograficky)
- **Jednotlivé způsoby zpracování OÚ (podle účelu) → separátní souhlas**
 - Výjimka: Účely jsou vzájemně jednoznačně provázané
- **Souhlas může subjekt údajů vždy odvolat**
 - Informační povinnost správce → optimálně součástí souhlasu
 - Odvolání souhlasu musí být stejně snadné jako udělení souhlasu

SOUHLAS - ZÁSADY NOVÉ ÚPRAVY

IV

- **Identifikace osob**

- Jmenovitě identifikovaný správce
- Jmenovitě identifikovaní zpracovatelé
 - Budou souhlas používat jako odůvodnění svého zpracování OÚ
- Kategorie příjemců

- **Dokumentování souhlasu → písemná forma**

- O čem byl subjekt údajů informován
- S čím aktivně projevil souhlas
- Kdy a jakým způsobem

- **Dočasnost**

- Ne souhlas ad infinitum / na dobu neurčitou
- V řadě případů souhlas po určité době vyprší → proces obnovy

CHECKLIST PRO SOUHLAS

- Je souhlas správný právní titul pro zpracování OÚ?
- Je žádost o souhlas jasná, zřetelná a oddělená od ustanovení uživatelských podmínek?
- Žádáme o aktivní opt-in? Nepoužíváme předem zatržená políčka?
- Je text souhlasu jednoduchý a všeobecně srozumitelný?
- Informujeme subjekt, proč chceme OÚ zpracovávat a jak to budeme dělat?
- Žádáme o souhlas položkově?
- Uvádíme jmenovitě naši organizaci a všechny třetí strany?
- Informuje subjekt OÚ, že může svůj souhlas kdykoliv odvolat?
- Zajistili jsme, že souhlas je možné odvolat snadno a rychle?
- Nepodmiňujeme souhlasem poskytnutí naší služby?
- Pokud poskytujeme online služby přímo dětem, žádáme o souhlas pouze v souladu s našimi opatřeními pro ověření věku a získání souhlasu rodičů?

II. PRÁVA SUBJEKTŮ ÚDAJŮ

A K A D E M I E

GDPR

PRÁVA SUBJEKTU ÚDAJŮ

- **KAPITOLA III. GDPR (ČI. 12 – 23)**
 - Rozšíření stávajícího katalogu práv subjektů OÚ → odpovídající povinnosti správce
- **Právo na informace o zpracování OÚ**
- **Právo na přístup subjektu k OÚ**
 - Právo získat od správce OÚ potvrzení o zpracování OÚ
 - Právo získat kopii zpracovávaných OÚ
- **Právo na opravu**
- **Právo na výmaz („právo být zapomenut“)**
- **Právo na omezení zpracování**
- **Právo na přenositelnost údajů**
- **Právo vznést námitku** v případě, že zpracování provádí správce na základě svých oprávněných zájmů
- **Právo nebýt předmětem automatizovaného rozhodnutí**

III. POVINNOSTI SPRÁVCŮ ÚDAJŮ

A K A D E M I E

GDPR

POVINNOSTI SPRÁVCŮ A ZPRACOVATELŮ

- **Čl. 30 a násl. GDPR**
- **Povinnost vést záznamy o činnostech zpracování**
 - Písemné záznamy, dostupné na vyžádání dozorovému úřadu
 - Výjimka pro malé a střední podniky do 250 zaměstnanců (jen u nahodilého zpracování, které nezahrnuje citlivé údaje)
- **Povinnost zajistit odpovídající zabezpečení OÚ**
 - přijmout vnitřní koncepce a opatření pro zabezpečené zpracování OÚ
 - Zásady záměrné a standardní ochrany osobních údajů
 - Neustálá důvěrnost, integrita, dostupnost a odolnost systémů a služeb
 - Pravidelné testování, posuzování a hodnocení bezpečnosti opatření
- **Povinnost ohlašovat bezpečnostní incidenty (*data breaches*)**
 - Bez zbytečného odkladu, nejpozději do 72 hodin dozorovému orgánu
 - Bez zbytečného odkladu v případě závažného úniku i subjektům OÚ
- **Povinnost provést posouzení vlivu na ochranu osobních údajů (DPIA) a předchozí konzultace**
 - Povinnost preemptivně posoudit vliv konkrétních operací při zpracování OÚ, které představují vysoké riziko pro práva a svobody FO
 - Povinnost předběžné konzultace s dozorovým orgánem

POVĚŘENEC PRO OCHRANU OÚ

- **Pověřenec pro ochranu OÚ – Data Protection Officer (DPO)**
 - Čl. 37 a násl. GDPR
 - Vodítko WP 29 o pověřencích (WP 243 rev. 01)
 - Adaptace německého modelu (DSO)
- **Kdo musí jmenovat pověřence**
 - Každý orgán veřejné moci nebo veřejný subjekt
 - S výjimkou soudů v rámci své soudní pravomoci
 - Subjekty provádějící v rámci svých **hlavních činností**:
 - Rozsáhlé pravidelné a systematické **monitorování subjektů OÚ**
 - **Rozsáhlé zpracování OÚ zvláštní kategorie** a údajů týkajících se rozsudků ve věcech trestních
 - Ten, po němž to bude vyžadovat právo EU anebo právo členského státu EU => v českém právním řádu žádné aditivní požadavky

POSTAVENÍ A VÝKON FUNKCE DPO

- **Postavení DPO v kontextu organizace**
 - Odpovídající kompetence
 - Postavení vysokého manažera organizace (B-1, B-2) →
 - Přímý reporting členům nejvyššího vedení organizace
 - Zapojení DPO do všech oblastí zpracování OÚ v rámci organizace →
 - Přístup k informacím, databázím, procesům aj.
 - Kontrola předběžná, průběžná a následná
 - Znalostní přístup → DPO zná procesy organizace
 - Organizační přístup → DPO může vstupovat do procesů organizace
 - Technický přístup → DPO má přístup k systémům organizace
 - Materiální zdroje
 - Zázemí, personál, podpora → včetně odpovídajícího příjmu
 - Časová disponibilita
 - Pakliže DPO vykonává i jiné úkoly → pevně stanovená časová disponibilita pro výkon činnosti

SHRNUTÍ DOPADŮ GDPR NA OBCE

- Rozšíření **informačních povinností** obce jako správce vůči subjektům údajů
- Zavedení **povinnosti vést záznamy o činnostech zpracování**
- Zpřísnění požadavků na **poskytovaný souhlas** se zpracováním OÚ
- Zavedení institutu **posouzení vlivu na ochranu OÚ (DPIA)**
- Povinnost jmenovat **pověřence pro ochranu OÚ (DPO)**
- Explicitní zakotvení **práva na výmaz údajů (právo být zapomenut)**
- Zavedení práva na **přenos údajů k jinému správci (data portability)**
- Zpřísnění a zpřesnění úpravy obsahu **veškeré smluvní dokumentace (dodavatelé, zpracovatelé, zaměstnanci)**
- Přísná úprava **ohlašovací povinnosti v případě porušení zabezpečení OÚ (data breaches)**
- **Sankce ??**

IV. ČASTÉ SITUACE ZE ŽIVOTA OBCÍ

A K A D E M I E

GDPR

1. PERSONÁLNÍ PRAXE A VÝBĚROVÁ ŘÍZENÍ

- **Příklady relevantních operací zpracování:**
 - Zpracování životopisů a dalších podkladů (např. doklad o vzdělání, doklady o dosavadní praxi, výpis z Rejstříku trestů aj.)
 - Vedení evidence uchazečů
 - Vypracování zprávy vedoucího úřadu/výběrové komise o posouzení a hodnocení uchazečů
 - Uzavření smlouvy / postup po ukončení výběrového řízení
- **Právní titul pro zpracování údajů:**
 - Plnění zákonné povinnosti
 - Oprávněný zájem obce jako (potenciálního) zaměstnavatele
- **Související legislativa:**
 - Zákoník práce
 - Zákon o úřednících samosprávných celků
- **Časté problémy:**
 - Uchovávání životopisů po dobu delší, než je nutné vzhledem k účelu
 - Excesivní požadavky na údaje od uchazečů

2. ZVEŘEJŇOVÁNÍ ODMĚN ZAMĚSTNANCŮ

- **Relevantní operace zpracování:**
 - Realizace práva na svobodný přístup k informacím
 - Zveřejnění údajů o příjmech zaměstnance / voleného zástupce
 - **Důležité: hledisko proporcionality a veřejný zájem**
- **Právní titul pro zpracování údajů:**
 - Plnění zákonné povinnosti
- **Související legislativa:**
 - Zákon o svobodném přístupu k informacím
- **Časté problémy:**
 - Hledisko veřejného zájmu
 - Proporcionalita
 - Anonymizace osobních údajů před zveřejněním
 - Zveřejňování osobních údajů žadatele

3. PLATBA MÍSTNÍCH POPLATKŮ

- **Relevantní operace zpracování:**
 - Výběr daně/poplatku a s ním související operace:
 - shromáždění, uspořádání a vedení evidence poplatníků / plátců poplatku;
 - nahlížení do evidencí vedených plátcí (např. evidenční kniha ubytovatele);
 - nahlížení a využívání údajů ze základního registru obyvatel, informačního systému evidence obyvatel, informačního systému cizinců;
 - zpřístupnění osobních údajů oprávněným příjemcům
- **Právní titul pro zpracování údajů:**
 - Plnění úkolu ve veřejném zájmu
 - Plnění zákonné povinnosti
- **Související legislativa:**
 - Zákon o místních poplatcích
 - Obecně závazné vyhlášky
- **Časté problémy:**
 - Okruh zaměstnanců obce, kteří mají přístup k evidenci poplatků
 - Zveřejňování plátců / neplatičů poplatků
 - Poskytování informací o daňovém řízení třetím osobám

4. UZAVÍRÁNÍ A ZVEŘEJŇOVÁNÍ MAJETKOVÝCH TRANSAKCÍ

- **Relevantní operace zpracování:**
 - Zpracování osobních údajů pro uzavření smlouvy
 - Evidence smluv
 - Zveřejnění na úřední desce obce nebo v registru smluv
- **Právní titul pro zpracování údajů:**
 - Plnění smlouvy
 - Plnění zákonné povinnosti
- **Související legislativa:**
 - Zákon o registru smluv
- **Časté problémy:**
 - Zveřejňování smluv automaticky (registr smluv, úřední deska) nebo na žádost (svobodný přístup k informacím)
 - Proporcionalita a vztah k veřejnému zájmu
 - Veřejný zájem u novinářské licence
 - Záписy z jednání zastupitelstev
 - Zveřejňování registru uskutečněných majetkových transakcí (nájmy apod.)

5. ZVEŘEJŇOVÁNÍ INFORMACÍ NA ÚŘEDNÍCH DESKÁCH

- **Relevantní operace zpracování:**
 - Zveřejnění osobních údajů
- **Právní titul pro zpracování údajů:**
 - Plnění zákonné povinnosti
 - Oprávněný zájem správce / veřejný zájem
- **Související legislativa:**
 - Správní řád
- **Časté problémy:**
 - Doručování vyvěšením na úřední desku
 - Veřejnoprávní smlouvy o poskytnutí dotace
 - Omezení / anonymizace zveřejněných osobních údajů
 - Dobrovolné zveřejňování a ochrana osobních údajů (proporcionalita a hledisko veřejného zájmu)

6. ZVEŘEJŇOVÁNÍ MATERIÁLŮ V SOUVISLOSTI S JEDNÁNÍM ORGÁNŮ OBCE

- **Relevantní operace zpracování:**
 - Příprava podkladů pro jednání orgánů obce
 - Zveřejňování informací o činnosti orgánů obce obsahujících osobní údaje
- **Právní titul pro zpracování údajů:**
 - Plnění právní povinnosti
 - Plnění úkolu ve veřejném zájmu
- **Související legislativa:**
 - Zákon o obcích
- **Časté problémy:**
 - Informace o navrženém programu jednání
 - Zveřejňování obsahu jednání zastupitelstva / rady (zápis, záznam)
 - Zveřejňování dokumentů projednaných orgány obce

7. ZVEŘEJŇOVÁNÍ INFORMACÍ NA WEBU OBCE

- **Relevantní operace zpracování:**
 - Zveřejnění informací o činnosti obce
- **Právní titul pro zpracování údajů:**
 - Veřejný zájem
 - Oprávněný zájem obce
- **Související legislativa:**
 - Občanský zákoník
 - Autorský zákon
 - Zákoník práce
 - Zákon o úřednících územně samosprávných celků
 - Zákon o zpracování osobních údajů
- **Časté problémy:**
 - Hranice veřejného zájmu a ochrany osobních údajů:
 - Zveřejňování fotografií a kontaktů zaměstnanců a zastupitelů
 - Hranice novinářské licence a ochrany osobních údajů:
 - Informace a fotografie z akcí obce
 - Sportovní, kulturní a společenský život obce

8. ZVEŘEJŇOVÁNÍ INFORMACÍ V MÍSTNÍCH PERIODICÍCH

- **Relevantní operace zpracování:**
 - Zveřejňování informací o činnosti obce
 - Objednaná inzerce
 - Odborné články
- **Právní titul pro zpracování údajů:**
 - Veřejný zájem
 - Oprávněný zájem obce
 - Plnění smlouvy
- **Související legislativa:**
 - Občanský zákoník
 - Autorský zákon
 - Zákon o zpracování osobních údajů
- **Časté problémy:**
 - Hranice novinářské licence a ochrany osobních údajů:
 - Informace a fotografie z akcí obce
 - Sportovní, kulturní a společenský život obce

9. POŘÁDÁNÍ KULTURNÍCH A SPOLEČENSKÝCH AKCÍ

- **Relevantní operace zpracování:**
 - Adresné / neadresné poskytování informací o akcích obce
 - Uspořádání akcí, realizace programu
 - Ex post informování o proběhnuvších akcích
- **Právní titul pro zpracování údajů:**
 - Veřejný zájem
 - Oprávněný zájem
 - Souhlas (!)
- **Související legislativa:**
 - Občanský zákoník
 - Zákon o zpracování osobních údajů
 - Zákon o obcích
- **Časté problémy:**
 - Hranice novinářské licence a ochrany osobních údajů:
 - Informace a fotografie z akcí obce
 - Sportovní, kulturní a společenský život obce

10. ČINNOST OBECNÍ KNIHOVNY

- **Relevantní operace zpracování:**
 - Vedení osobních údajů pro účely evidence čtenářů a výpůjček knihovny,
 - Evidence čtenářů, výpůjční systém apod.
- **Právní titul pro zpracování údajů:**
 - Plnění smlouvy (knihovna x čtenář)
 - Oprávněný zájem provozovatele knihovny
 - Souhlas (?)
- **Související legislativa:**
 - Občanský zákoník
- **Časté problémy:**
 - Poskytování informací o způsobu zpracování osobních údajů
 - Rozesílka informací o akcích knihovny a jejích partnerů
 - Zveřejňování evidence výpůjček
 - Zveřejňování seznamu neplatičů, dlužníků etc.

DĚKUJI ZA POZORNOST

Mgr. Tereza Šamanová

odborná garantka projektu GDPR Akademie

Svaz průmyslu a dopravy ČR

WWW.GDPRAKADEMIE.CZ

tsamanova@spcr.cz

